

Storums kommun

Behovsbedömning Detaljplan för del av fastigheten Joesjö 1:266, Storums kommun, Västerbottens län

*Dnr: 2016.0398-315
Upprättad: September 2016*

Detaljplan för del av fastigheten Joesjö 1:266, Storumans kommun, Västerbottens län Samråd om miljöpåverkan

Lagen om Miljöbedömningar av planer och program

Enligt förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (SFS 1998:905), ska kommunen alltid göra en bedömning om en plans genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Denna bedömning kallas behovsbedömning och ska genomföras utifrån kriterier som finns i bilaga till MKB-förordningen.

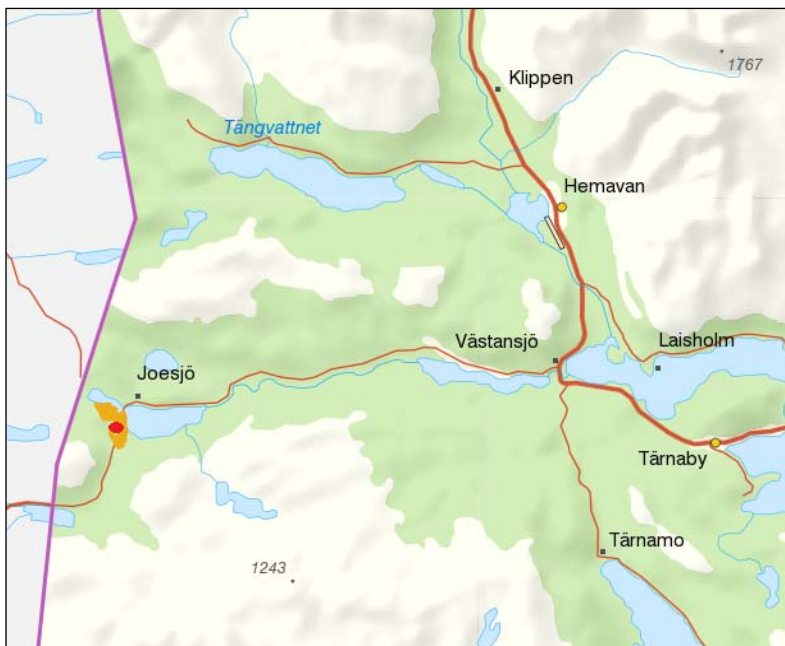
Sammanfattningsvis handlar kriterierna om riskerna för människors hälsa eller miljön, det berörda områdets sårbarhet på grund av exempel överskridna miljökvalitetsnormer eller påverkan på kulturmiljön eller på skyddad natur.

Om behovsbedömningen ger ett resultat att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en miljöbedömning enligt miljöbalkens 6 kap 11 § genomföras. Inom ramen för denna miljöbedömning upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) där den betydande miljöpåverkan identifieras, beskrivs och bedöms. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas.

Bakgrund

Joesjö Fritid AB, Roy Ove Tverå, har ansökt om att få upprätta detaljplan med syfte att möjliggöra byggnation av en restaurang, värdshus, butik och drivmedelsanläggning på del av fastigheten Joesjö 1:266. Området ligger efter väg 1116 mot Hattfjelldal, mellan Sundsnäset och Boxfjäll. Direkt område

omfattar ca 1 hektar. Marken ägs av Roy Ove Tverå. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden lämnade ett positivt planbesked 2016-06-22, § 80.

Bestämmelser

Riksintressen

Friluftsliv – Vindelfjällen (enligt 3 kap § 6 MB).

Rörligt friluftsliv – geografiska bestämmelser för kust- turism och friluftsliv (enligt 4 kap § 2 MB).

Detaljplaner eller områdesbestämmelser

Området berörs inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Kommunövergripande översiktsplan (2011)

I Storumans kommuns kommunövergripande översiktsplan nämns för området att det finns goda förutsättningar för fritidshusbebyggelse och anläggningar för utvecklingen av turismen.

Följande aspekter bedöms i aktuell detaljplan

	<i>Relevant</i>	<i>Inte relevant</i>
Stads- och landskapsbild	X	
Kulturmiljö	X	
Natur- och terrängförhållande	X	
Rennäring	X	
Rekreation och friluftsliv	X	
Strandskydd	X	
Kommunikationer	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen	X	
Klimatpåverkan	X	
Måluppfyllelse	X	

De aspekter som bedömts vara relevanta för detaljplanen utvecklas närmare nedan.

Stads- och landskapsbild

Området ligger utsatt utifrån landskapsbilden med anledning närheten till väg 1116. Exploatören har inkommit med förslag till utformning av byggnad som väl överensstämmer med den byggnadsstil som redan finns i området.

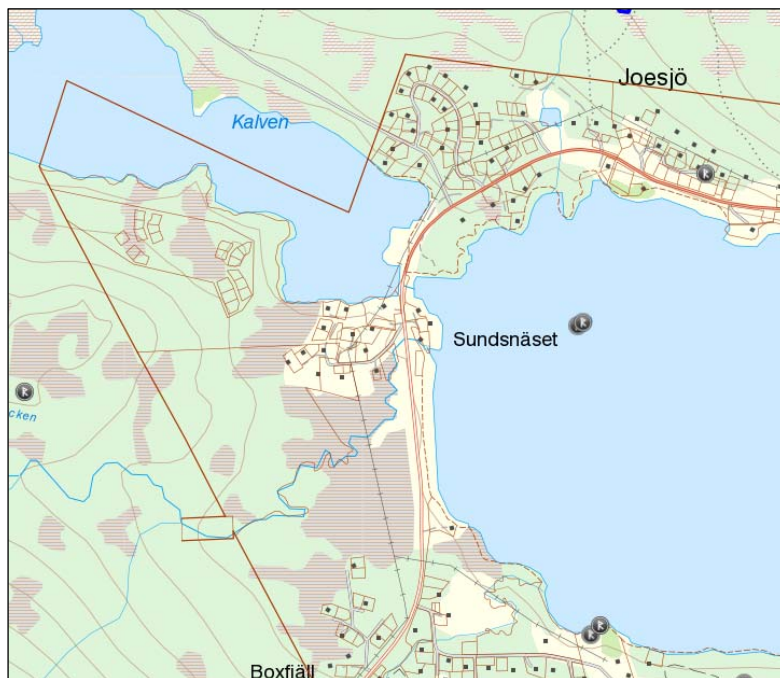
Illustration (vy mot nordväst).

Illustration (vy mot sydväst).

Kulturmiljö

I samband med ett detaljplaneärende år 2009 utförde Västerbottens museum en

kulturhistorisk utredning i området (då benämnt Joesjö 1:5, 1:29). Vid utredningen påträffades inga forn- eller kulturlämningar. Utredningen bifogas i behovsbedömning i sin helhet, bilaga 1.

I Riksantikvarie-ämbetets fornsök finns inga registrerade fornlämningar i området.

Utdrag från Riksantikvarie-ämbetets fornsök.

Natur- och terrängförhållanden

Vegetationen består av fjällbjörkskog av lavris- och risgrästyp. Närmast utloppet Boxbäcken är det myrmark och igenväxande ängs- och/eller åkermark.

Inventering av växt- och djurlivet krävs.

Rennäring

Gränsen mellan samebyarna Vapsten och Ubmeje går längs dalgången. Rennäringen har starka intressen både på Jofjället och Södra Storfjället. Direkt område ligger inom Vapstens samebys åretruntmarker och kalvningsland. Inga riksintressen för rennäringen berörs. Berörd sameby ska höras.

Rekreation och friluftsliv

Området ligger inom riksintresse för friluftsliv (MB 3:6) och riksintresse för turism och friluftsliv övriga fjäll (MB 4:1, 2). Storumans kommun bedömer att förslaget inte påtagligt kommer att skada riksintressena. Rekreation och friluftsliv i området, såsom vandring, skoteråkning, svamp- och bärplockning förekommer i ganska stor omfattning. Planförslaget bedöms stärka den typen av rekreation och friluftsliv.

Strandskydd

Enligt PBL 4 kap. 17 § får kommunen, i en detaljplan upphäva strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken, om det finns särskilda skäl för det och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset.

Området omfattas av strandskydd då det ligger cirka 40 meter från Övre Jovattnets (Bijjie Jovjaevrie) strandkant. Strandskyddet kan upphävas inom detaljplanelagt område omdet finns särskilda skäl för det och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med detaljplanen väger tyngre än strandskyddet. Aktuellt område avskiljs av allmän väg 1116. I kommande planarbete ska det tydliggöras hur intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset.

I planområdet föreslås strandskyddet upphävas med hänvisning till det särskilda skälet i 7 kap. 18c §, punkt 2 MB, att området "genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen".

Mellan det område där strandskyddet föreslås upphävas och strandlinjen finns både väg 1116 samt en rastplats. Bedömningen som görs är att allmänhetens tillgång till strandområdet eller bevarande av livsvillkor för djur- och växtlivet inte påverkas på ett negativt sätt. Ett upphävande av strandskyddet ses som förenligt med strandskyddets syften enligt Miljöbalken 7 kap. 13 §.

Platsen ligger cirka 60 meter från Boxbäcken. Kommunen bedömer att generellt strandskydd inte råder för området med hänvisning till att Boxbäcken inte finns inritad på Terrängkartan, skala 1:500 000 (karta tillhörande länsstyrelsens beslut 1999-06-08 att undanta vissa mindre vattendrag och sjöar). Fri passage längs bäcken ska säkerställas.

Kommunikationer

Biltrafik

Trafikverket har 2015 (TRV 2015/15676) meddelat att nya anslutningar mot väg 1116 kräver tillstånd och det inte ser ut att finnas hinder för det. Trafik- och parkeringslösning ska utredas i planarbetet.

Skotertrafik

Storumans kommun är en av de skotertätaste kommunerna i Sverige och skoteråkningen är stor i området och därför anser kommunen att det är viktigt att planera för skotertrafik. Ett bra spårsystem minskar konflikter med andra aktiviteter. Området ligger utanför tätbebyggt område (beslutat enligt Trafikförordningen).

Det gäller för kommunen att tänka på längdskidåkarna som önskar en nära väg till den storslagna och tysta fjällmiljön. De finner även ett stort värde i att kunna färdas i en tyst och stillsam miljö. Skoteråkarna önskar också en närhet till den tysta och storslagna fjällmiljön men dessa finner en stor fördel i att mera lättamt komma dit. Skoteråkarnas sätt att färdas uppfattas som mera störande för omgivningen.

Placering för tankställe för skoteråkare är strategisk då det ligger nära befintligt skoterstråk. Exploatören har för avsikt att ha guideverksamhet för skoteråkare och fjällvandrare.

Utdrag från kommunens karta över skoterstråk.

Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 (5:e kap.) för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord om lägsta godtagbara miljö kvalitet inom ett geografiskt område. MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljö kvalitetsmålen (www.miljomal.nu).

Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (*SFS 2010:477*), olika parametrar i vattenförekomster (*SFS 2004:660*), olika parametrar i havsmiljön (*SFS 2010:1341*) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (*SFS 2001:554*) samt för omgivningsbuller (*SFS 2004:675*). Storumans kommun bedömer att aktuellt detaljplaneförslag inte påverkar någon MKN på ett betydande negativt sätt.

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av

kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Tillkommande trafik i och med detaljplanens genomförande bedöms inte innebära betydande luftutsläpp som leder till att MKN riskerar att överskridas.

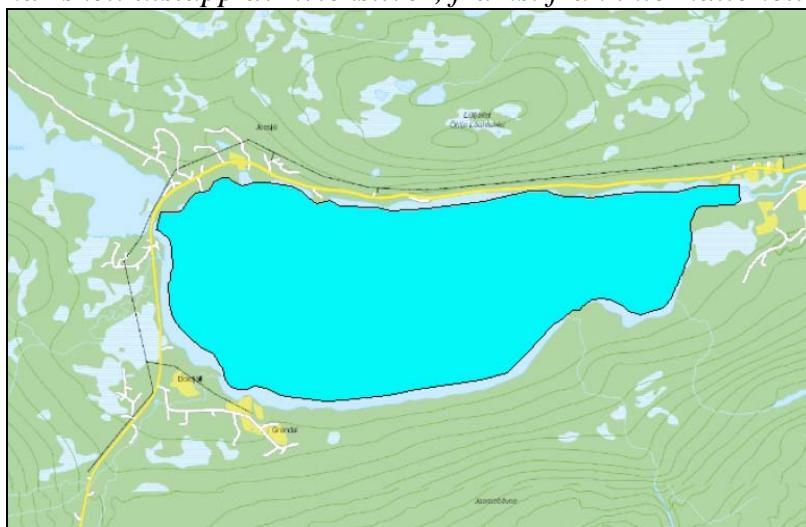
MKN för vattenförekomster

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt beslutade i december 2009 om MKN för samtliga yt- och grundvattenförekomster i vattendistriktet vilka ska uppnå god ekologisk status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus år 2015 om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på ickeförsämring, vilket innebär att vattenförekomstens miljötillstånd inte får försämrats till en lägre statusklass. Under 2015 har åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljökvalitetsnormer reviderats (avseende perioden 2015-2021). Beslut har ännu inte tagits.

Vattenförekomst (Övre Jovattnet, SE729106-144734)

Idag har den ekologiska statusen för berört vattenförekomst Övre Jovattnet (SE729106-144734) med huvudavrinningsområde Umeälven, klassificerats som god samt god kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver (www.viss.lansstyrelsen.se, 2016-06-06):

Gränsvärdet för kvicksilver i stort sett alla ytvattenförekomster (sjöar, vattendrag och kustvatten) i Sverige idag. Detta beror på att det under lång tid har skett utsläpp av kvicksilver, främst från internationella luftnedfall.

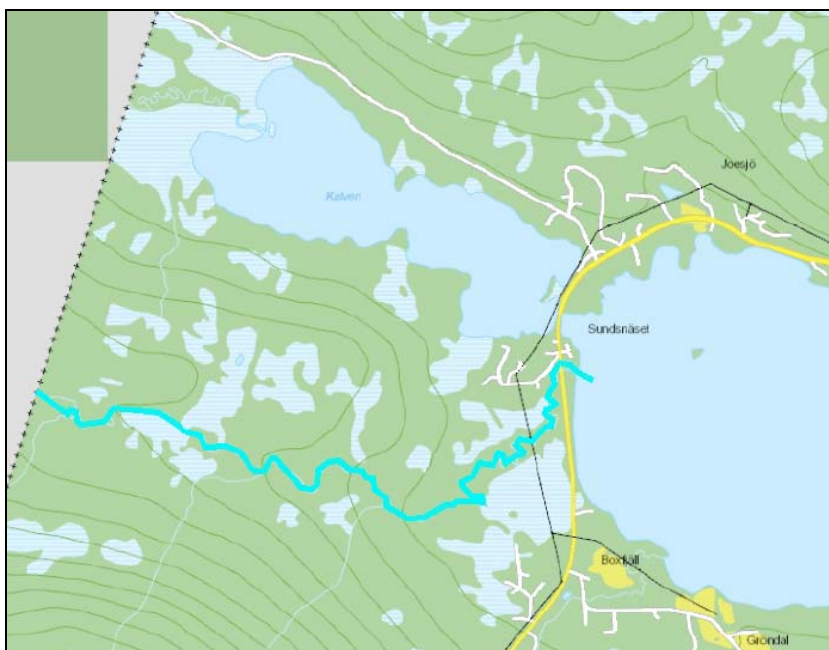
Utdrag från VISS (Vatteninformations Sverige).

Vattendrag (Boxbäcken SE729145-144231)

Idag har den ekologiska statusen för berört vattendrag Boxbäcken (SE729145-144231) med huvudavrinningsområde Umeälven, klassificerats som god samt god kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver (www.viss.lansstyrelsen.se, 2016-06-06):

Gränsvärdet för kvicksilver i stort sett alla ytvattenförekomster (sjöar, vattendrag och kustvatten) i Sverige idag. Detta beror på att det under lång tid har skett utsläpp av kvicksilver, främst från internationella luftnedfall.

Utdrag från VISS (Vatteninformationssystem Sverige).

Kommunens samlade bedömning kring MKN vattenförekomster:

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk yt- och grundvattenstatus kan uppnås/upprätthållas för nämnda vatten. En vatten- och avloppsutredning ska tas fram för att hitta en lämplig lösning för området. För en långsiktigt hållbar dagvattenhantering ska de naturliga förhållanden på platsen bibehållas så långt som möjligt. Anläggande av byggnader och vägar innebär oundvikligen att naturliga avrinningsförhållanden förändras men bl.a. genom lämpliga materialval och ytor för infiltration, rening och fördröjning kan denna påverkan minimeras.

Vatten- och avloppshantering – Exploatören har initialt bedömt att ett minireningsverk ska anläggas för 35 p e (personequivallenter). En bedömning måste tas fram hur man ska anlägga den på fastigheten. Exploatörens förslag bifogas, se bilaga 2.

Dagvattenhantering - Hantering av dagvattenhantering ska tydligt hanteras i planarbetet. Dagvattnet som uppkommer inom planområdet bör omhändertas lokalt. Särskild försiktighet ska iakttas vid slänter mot dikesområden. Det är också viktigt att leda ytvatten från området på ett kontrollerat sätt till anlagda diken och inte leda ut vatten rakt ut i terrängen eller mot Boxbäcken.

Drivmedelsanläggning – Säkerhetsavstånd från tankanläggningen till byggnad och andra säkerhetsrutiner ska tas fram i planarbetet.

Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen

Luftkvalitet - Det finns idag miljökvalitetsnormer (MKN) för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675). De senaste undersökningarna av luftkvalitet i Storuman/Stenseleområdet genomfördes 2004 och resultatet visade då att inga miljökvalitetsnormer överskreds. Aktuellt detaljplaneförslag bedöms inte påverka MKN för utomhusluft, vattenförekomster, fisk- och musselvatten eller omgivningsbuller.

Markföroreningar - Ingen misstanke finns om att markföroreningar förekommer inom planområdet. Om frågan om sanering av förorenad mark blir aktuell ska den hanteras enligt miljöbalkens bestämmelser.

Markradon – Förekomsten av markradon har inte undersökts inom området. Rent generellt är höga radonhalter inte vanliga i fjällområdet. Radonsäkert byggande rekommenderas dock generellt där markradon inte undersökts.

Geoteknisk undersökning - markförhållanden måste klarläggas i en geoteknisk undersökning. Detaljplanen ska uppfylla de säkerhetsnivåer som ställs för planer och nyexploatering enligt IEG:s (Europastandarder inom Geoteknik) tillämpningsdokument. Redan bebyggda delar inom en ny detaljplan ska uppfylla de stabilitetskrav som ställs på nyexploatering alternativt måste restriktioner finnas. Eventuella restriktioner eller krav på åtgärder måste säkerställas i planen. I den utredning som ska tas fram ska rekommenderad grundläggning redovisas.

Ras- och skredrisk- området är flackt och någon ras- och skredrisk bedöms inte förekomma.

Översvämningsrisk – Området finns inte med i kartering av översvämningsrisk (Underlag för samordnad beredskapsplanering vid höga flöden och dammbrott i

Umeälven, WSP 2015-04-20). Därför bör en utredning kring översvämningsrisken tas fram

Omgivningsbuller – enligt plan- och bygglagen 4 kap. 33a § ska planbeskrivningen om detaljplanen avser en eller flera bostadsbyggnader innehålla en redovisning av beräknade värden för omgivningsbuller. Det behövs dock inte redovisning om det ej anses behövt med hänsyn till bullersituationen, vilket enligt en preliminär bedömning från Boverket och SKL innebär åtminstone 5 dBA under riktvärdena.

För beräkning av bullernivåer det blir vid ett genomförande av planen ska Boverkets och SKLs skrift "*Hur mycket bullrar vägtrafiken?*" användas.

Klimatpåverkan

I kommande planbeskrivning ska det redovisas de planeringsförutsättningar och de överväganden som legat till grund för planens utformning med hänsyn till förväntad klimatpåverkan. Vid behov kan särskilda planbestämmelser föras in på plankartan i syfte att möjliggöra skyddsåtgärder och förhindra olämplig markanvändning. Planen ska dock inte göras mer detaljerad än vad som är nödvändigt med hänsyn till syftet med planen.

Måluppfyllelse

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Myllrande våtmarker
11. Levande skogar
12. Ett rikt odlingslandskap
13. Storslagen fjällmiljö
14. God bebyggd miljö

Ställningstagande

Kommunen bedömer, med anledning av ovanstående, att detaljplanen inte medför betydande miljöpåverkan och någon fullständig MKB till detaljplanen kommer inte att utarbetas.

Sammanfattning av vilka utredningar/undersökningar som krävs

- Geoteknisk undersökning.
- VA- och dagvattenutredning.
- Djur- och naturinventering.
- Översvämningsrisker, både från Boxbäcken och Övre Jovattnet.
- Säkerhetsavstånd och säkerhetsrutiner kring drivmedelsanläggningen.

Medverkande tjänstemän

Ulrika Kjellsdotter, planhandläggare,

Ulrik Norgren, planerare/byggnadsinspektör

Sonja Eliasson, miljö- och samhällsbyggnadschef/stadsarkitekt,

Roger Jonsson, miljöinspektör.

Ulrika Kjellsdotter

Planhandläggare